

előtt zárva maradtak a külföldi sorompók. Stefan I. Klein megnyugtatót efelől is.

— Idő kérdése az egész. Rövid idő kérdése csupán. Én elsősorban az igazán előkelő nivóju magyar írókat viszem a német közönség elé. Ambrus Zoltán java elbeszéléseit, Kabos Ede, Szini Gyula dolgait. Lássa Kosztolányi Dezső tiszta „irodalmi“ novellái sorra jelennek meg a *Wageben* és *Brennerben*, eleinte nehezen ment, most már nem-sokára divatos lesz ott kiünn, az irodalmi kávéházak táján.

A szép őszi délután kezdett erősen hűvösödni. Féltem a fedetlen fejű, finom, lelkes arcú ifjú egészségét, amelyet hosszú, könyvek fölött átvirrasztott éjszakák, lázas, roppant munka mintha kissé kilencedtetek volna.

De megszólal az állomás jelzőharangja, a pozsonyi vonat fáradtan, nagyokat fújva, megérkezett. Ablakai üresen csillogtak az alkonyi tűzben.

— Szokolca felé beszállani, — kiáltotta a stentori hang — batus anyókák iparkodtak az utolsó állomás felé. A nap lehanyatlott a gyászos emlékü Morvamező fölött, a gödöngi gyárak füstje vigan kanyarodott a miorva égre és engem végső iramban vitt a vonat a szokolcai éjszakába. Finis.

Juhász Gyula.

A szegedi tömegsztrájk.

— Somogyi Szilveszter dr. főkapitány nyilatkozata. —

(Saját tudósítónktól.) Most már bizonyos, hogy a politikai tömegsztrájk a legközelebbi napokban kitör. A szociáldemokraták központi pártvezetősége hétfőn, kedden vagy szerdán proklamálja a sztrájkot, amely minden valószínűség szerint több napig eltart. A zavargások megakadályozására Budapesten a rendőrség, csendőrség és katonaság valóságos haditerfvel készülődik. A tömegsztrájk napjaira hat ezred katonaságot, háromezer csendőrt és kétezeröt száz rendőrt koncentráltak a fővárosba. A vidéken is, különösen Szegeden, Temesvárott, Aradon és Nagyváradon erősen készülődik a munkás-ság a sztrájkra.

Szegeden különösen azért ölthet veszedelmes mérvet a tömegsztrájk, mert sok száz munkanélküli munkás él a városban, a kik a kenyéréhségükben tüntetés esetén mindenre képesek. Több ipartelepen dolgoznak ugyan a munkások, de azért a sztrájk proklamálása esetén mintegy hatezer emberre kell számítani a rendőrségnek. Hatezer ember megfékezése pedig igen súlyos feladat. Száz gyalogos és huszonöt lovasrendőr szinte számba sem vehető ilyen hatalmas tömeggel szemben, ezért egyelőre két zászlóalj gyalogságot és két század huszárságot vezényelnek a rendőrség segítségére.

A rendőrök négyes járőrben cirkálnak majd a városban. Egy század gyalogság őrzi a gázgyárat és a villanytelepet. A gyár kapui előtt szuronyos katonák silbakolnak. A villanytelep munkásai a sztrájk idején benn laknak és étkeznek a gyárban. A lámpagyújtogatókat mindenütt rendőrök kísérik. A villamos vasut csak a fővonalon közlekedik, a járőrök védelmével. A vízműtelepet és vágóhidat katonaság őrzi, e városi üzemekre már tartalékmunkásokat is kapott a főkapitány.

A pékek és mészárosok csatlakoznak a sztrájkhoz, a főkapitány ezért figyelmezteti a polgárságot, hogy előre szerezzék be az élelmiszereket. A pincérek tegnap éjszaka gyűlést tartottak a sztrájk ügyében, amelyen azonban mindössze csak tiz-tizenöten

vettek részt. Kérdést intéztünk a nagyobb kávéházak és vendéglők pincéreihez, akik egyáltalán nem tudnak a sztrájkokról. Minden valószínűség szerint a pincérek nem csatlakoznak a sztrájkhoz.

A rendőrség a legenergikusabb lépésre készül a sztrájkolók terrorja ellen. Minden eszköz fölhasználásával megakadályozzák azt, hogy a dolgozó munkásokat a munka abbahagyására kényszerítsék. Tüntetésnél az első kódorásokra közbelép a rendőrség és attakot intéz a tömeg ellen.

Zavargás esetén

letartóztatják a pártvezetőséget

ugy a fővárosban, mint Szegeden. Erre titkos belügyminiszeri rendelet utasítja a rendőrséget. Ezt az értesülésünket illetékes helyen megerősítették. Általában a legerélyesebb rendszabályokat alkalmazzák az esetleges lázadás elfojtására. A polgárságot plakátokon figyelmezteti a főkapitány az óvatos magatartásra.

A szegedi tömegsztrájk ügyében a „Dél-magyarország“ munkatársa meginterjuvulta Somogyi Szilveszter dr. főkapitányt, aki a következőket mondta:

— A munkások vezetősége úgy hirdeti, hogy békés és vértelen demonstrációra készülnek, kerülni óhajtanak minden összetűzést. Ez igazán nemes és okos szándék, ha betartják ígéretüket, a rendőrség nem zavarja meg őket. A rendőrség szereplése csak akkor kezdődik, ha a sztrájkolók a terror fegyverét akarják használni, akkor természetesen közbelép a rendőrség. Minden eszközzel meg kell akadályoznunk a köz- és magánvagyon rongálást, a polgárság nyugalmanak a megzavarását. Remélem, hogy összetűzésre nem kerül a sor, bizok a munkás-ság józan belátásában. Szükség esetén gyalogság és huszárság áll a rendőrség segítségére. Ha valamiképpen zavargás törne ki, a rendőrség elsősorban a pártvezetőséggel szemben alkalmazza a büntetőtörvénykönyv idevonatkozó paragrafusait.

A sztrájk kitörése napjának a megállapítása esetén a főkapitány a következőket közli plakátokon a polgársággal:

Szeged város polgáraihoz!

Az általános tömegsztrájk . . . hó . . . ik napján kezdődik és előreláthatólag 5—6 napig tart.

Felhívom mindenki figyelmét, hogy néhány napra kellő élelmiszerezelle lássa el magát, mert némely élelmiszerez, pl. péksütemény valószínűleg nem lesz kapható.

Az önként sztrájkolókat figyelmeztetem az emberi szabadság jogára. Aki dolgozni akar, azt fenyegetéssel avagy erőszakkal nem szabad a munka mindenki által tiszteletben tartandó szabadságjogától elriasztani, ez a tiszta szociálistussal nem is fér össze s aki ezt teszi, büncselekményt követ el és fogházba kerül.

A szegedi munkásság közismert józan-gondolkodása reményleni engedi, hogy törvénytelen eszközökhöz, izgatáshoz, fenyegetéshez, engedély nélkül való tüntetéshez, erőszakoskodáshoz stb. nem fog folyamodni. Ha mégis — bizonyára nem a józan munkás-sághoz tartozó elemek, hanem figyelmetlen csöcselék, akár egyenként, akár csoportokban törvénybeütköző cselekményre ragadtatnak magukat, előre figyelmeztetek minden jóravalló embert, hogy az ilyen csoportokból azonnal meneküljön, mert az ilyen csoportok erőszakos feloszlátásánál nem lehet külön-

séget tenni és törvény szerint nem is szabad, a csoportban maradó minden ember egyformán bűnössé válik, habár ő maga nem erőszakoskodott is.

A szociáldemokrata pártvezetőség vasárnap délutánra három népgyűlésre kért engedélyt, a főkapitány teljesítette a kérésüket. A népgyűléseket egy-egy rókusi, alsóvárosi és felsővárosi korcsmában tartják, rendőrbiztosok fölügyeletével. Tüntető fölvonulásra nem kértek és nem kaptak engedélyt a szocialisták.

Csonka dr. a gyógyulás utján.

— Tilinkó az ügyészség fogházában. —

(Saját tudósítónktól.) Országos föltűnést kelt Csonka Ferenc dr., a leltött horgosi ügyvéd esete. A lapok bőséges tudósításokban számolnak be a merényletről és annak indító okairól. Az bizonyos, hogy Tilinkó István, az ügyvéd támadója végső elkeseredésében nyúlt a meggyfabothoz, mint súlyos megtorló eszközhez. A valamikor vagyonos földmivest az utóbbi években sok csapás érte, a vagyona nagyon lepadt. Nem maradt más a vagyonából, mint a házikója, amelyben csöndesen édegelt nyolc gyermekével. A pörét is elvesztette, amelyben Csonka Ferenc dr. képviselte. Harminc korona perköltséget ítelt meg a bíróság az ügyvédnek, aki több ízben nógatta az ügyfelet, hogy fizesse meg már neki a költséget.

— Várjon az ügyvéd ur — mondta Tilinkó — amíg kitavasodik az idő. Addig nem igen akad munka, nem is fizethetek hát.

Csonka dr. várt egy ideig, az eredménytelen fölshólitásokra azonban végrehajtatott a földmives házában. Csütörtök délutánra tüzték ki az árverést és minthogy nem akadt más vásárló, az ügyvéd vette meg a házat. Tilinkó az árverés napján dult-fult haragiában, hogy harminc korona miatt ilyen szégyen éri, kizsuppolják majd a házából, utolsó vagyonából. A felesége, meg a nyolc gyermekei siráncokztak, hogy most már nem lesz hová hajtaniok a fejüket. Az ötvenkét éves ember dühében az asztalra csapott:

— De annyit mondhatok, hogy ezt nem viszi el szárazon az a fiskális! — kiáltozta.

A családja igyekezett lecsillapítani, ő azonban eltaszította magától családját.

— Bizzátok csak rám a dolgot. Én majd végzek vele! — mondta.

Még csütörtökön este kereste az ügyvédet, de nem sikerült vele találkoznia. Pénteken reggel aztán, mielőtt még valaki megakadályozta volna, végrehajtotta a szándékát.

Tilinkó már vizsgálati fogságban ül a szegedi ügyészség fogházában. Magay Lajos vizsgálóbíró szombaton délelőtt hirdette ki előtte a vizsgálati fogságot elrendelő határozatot. A földmives egykedvűen vette tudomásul a vizsgálóbíró végzését, amely ellen nem jelentett be fölfolyamodást. Megismételte az előbbi vallomását, hogy azért követte el a tettét, mert az ügyvéd „kiforgatta a vagyonából“. Még nincs védője. Jogászai körökben beszélnek, hogy nem akad ügyvéd, aki elvállalná a védelmét. A törvényszék azonban valószínűleg hivatalból rendel ki a részére védőt.

Csonka Ferenc dr. már a gyógyulás utján van. Szombaton igen sokan érdeklődtek a szimpatikus ügyvéd állapota iránt. Az a hír terjedt el, hogy szombaton délen autón beszállították a szegedi közkórházba. Ez nem történt meg. Csonka dr.-t a horgosi lakásán ápolják.

A „DÉLMAGYARORSZÁG“ TELEFONSZÁMAI	
NAPPALI SZERKESZTŐSÉG	305
KIADÓHIVATAL	305.
KIADÓTULAJDONOS	81.
ÉJJELEI SZERKESZTŐSÉG	10—83.